

Warszawa, dnia 8 listopada 2013 r.

Poz. 1301

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 27 września 2013 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1, art. 18 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególne wymagania weterynaryjne:
  - a) dla prowadzenia zakładu drobiu,
  - b) w handlu wewnątrzwspólnotowym drobiem i jajami wylęgowymi,
  - c) przy przywozie drobiu i jaj wylęgowych z państw trzecich;
- 2) szczególne wymagania oraz sposób wystawiania i wzory świadectw zdrowia dla drobiu i jaj wylęgowych, w handlu i przy przywozie.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do drobiu przeznaczonego na targi, wystawy, pokazy lub konkursy.

§ 3. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) jaja wylęgowe – jaja zniesione przez drób przeznaczony do inkubacji;
- 2) pisklęta jednodniowe – drób poniżej 72 godzin życia, jeszcze niekarmiony, z wyjątkiem kaczek piżmowych (*Cairina moschata*) lub ich krzyżówek, u których dopuszcza się karmienie;
- 3) drób hodowlany – drób przeznaczony do produkcji jaj wylęgowych;
- 4) drób użytkowy – drób, z którego pozyskiwane jest mięso lub jaja przeznaczone do spożycia przez ludzi, albo przeznaczony do odtworzenia zasobów ptactwa łownego;
- 5) drób przeznaczony do uboju – drób przeznaczony do uboju przeprowadzanego w rzeźni, niezwłocznie po jego przybyciu, jednak nie później niż przed upływem 72 godzin.

§ 4. Szczegółowe wymagania weterynaryjne dla prowadzenia zakładu drobiu są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 2009/158/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzwspólnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 74, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513 oraz z 2013 r. poz. 1287.

Rozdział 2

Wymagania weterynaryjne w handlu drobiem i jajami wylęgowymi

§ 5. 1. Jaja wylęgowe, pisklęta jednodniowe, drób hodowlany i drób użytkowy będące przedmiotem handlu:

- 1) pochodzą z zatwierdzonych zakładów drobiu, zwanych dalej „zakładami”, które:
  - a) spełniają warunki określone w rozdziale 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia,
  - b) stosują zatwierdzony program kontroli występowania chorób prowadzony zgodnie z:
    - załącznikiem nr 2 do dyrektywy Rady 2009/158/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrzspółnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 74, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą nr 2009/158/WE”, rozdziałem III częścią A – w celu wykrycia zakażenia *Salmonella pullorum* lub *Salmonella gallinarum* kur, indyków, perliczek, przepiórek, bażantów, kuropatw i kaczek lub zakażenia *Salmonella arizonae* indyków,
    - załącznikiem nr 2 do dyrektywy nr 2009/158/WE rozdziałem III częścią B – w celu wykrycia zakażenia *Mycoplasma gallisepticum* kur i indyków lub zakażenia *Mycoplasma meleagridis* indyków,
  - c) pozostają pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, który w szczególności obejmuje:
    - co najmniej jedną kontrolę w roku potwierdzającą przestrzeganie warunków określonych w rozdziale 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia,
    - kontrolę weterynaryjnej dokumentacji działalności prowadzonej w zakładzie;
- 2) pochodzą ze stada, z którego drób w chwili wysyłki nie wykazywał żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu.

2. Zakłady:

- 1) nie powinny być podczas przesyłki przedmiotem jakichkolwiek ograniczeń zdrowotnych mających zastosowanie do drobiu;
- 2) nie znajdują się na obszarze, którego dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowane do drobiu.

§ 6. 1. Jaja wylęgowe będące przedmiotem handlu powinny być:

- 1) pozyskane ze stad, które:
  - a) przebywały w okresie co najmniej 6 tygodni przed wysyłką w jednym lub więcej zakładach położonych na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
  - b) zostały zaszczepione, jeżeli były szczepione, zgodnie z wymaganiami dla szczepień u drobiu określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 2) oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 617/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w zakresie norm handlowych w odniesieniu do jaj wylęgowych i piskląt drobiu hodowlanego (Dz. Urz. UE L 168 z 28.06.2008, str. 5, z późn. zm.);
- 3) odkażone w sposób określony przez urzędowego lekarza weterynarii.

2. Drób w stadach, o których mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) powinien być zbadany przez urzędowego lekarza weterynarii w okresie 72 godzin poprzedzających wysyłkę i podczas tego badania nie wykazywać żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu albo
- 2) był poddawany comiesięcznym kontrolom zdrowia przeprowadzanym przez urzędowego lekarza weterynarii, przy czym:
  - a) ostatnia kontrola została przeprowadzona w okresie 31 dni przed wysyłką,
  - b) urzędowy lekarz weterynarii w okresie 72 godzin poprzedzających wysyłkę sprawdził zapisy dotyczące stanu zdrowia stada oraz ocenił bieżący stan zdrowia na podstawie aktualnych informacji, udzielonych przez osobę odpowiedzialną za stado, a w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej drobiu urzędowy lekarz weterynarii przeprowadził badanie kliniczne zwierząt w stadzie i wykluczył wystąpienie choroby zakaźnej drobiu.

§ 7. Pisklęta jednodniowe będące przedmiotem handlu powinny:

- 1) pochodzić z jaj wylęgowych spełniających wymagania określone w § 5 i 6;
- 2) spełniać wymagania dla szczepień u drobiu, jeżeli zostały zaszczepione, określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) przed wysyłką nie wykazywać żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu.

§ 8. Drób hodowlany i drób użytkowy będący przedmiotem handlu powinien:

- 1) przebywać od wylęgu lub w okresie co najmniej 6 tygodni przed wysyłką w jednym lub więcej zakładach położonych na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) spełniać wymagania dla szczepień u drobiu, jeżeli został zaszczepiony, określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 3) być zbadany przez urzędowego lekarza weterynarii w okresie 48 godzin poprzedzających wysyłkę i podczas tego badania nie wykazywać żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu.

§ 9. Drób przeznaczony do uboju będący przedmiotem handlu powinien pochodzić z gospodarstw:

- 1) w których przebywał od wylęgu lub w okresie co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia do tego gospodarstwa;
- 2) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowane do drobiu;
- 3) w których drób w stadzie, z którego ma zostać wysłana partia drobiu, został zbadany przez urzędowego lekarza weterynarii w okresie 5 dni poprzedzających wysyłkę i podczas tego badania nie wykazywał żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu.

§ 10. 1. Drób powyżej 72 godzin życia, przeznaczony do odtworzenia zasobów stada, będący przedmiotem handlu, powinien pochodzić z gospodarstw:

- 1) w których przebywał od wylęgu lub w okresie co najmniej 21 dni od dnia wprowadzenia do tego gospodarstwa i w których nie miał kontaktu z nowo przybyłym do tego gospodarstwa drobiem w okresie 2 tygodni poprzedzających wysyłkę;
- 2) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowane do drobiu;
- 3) w których drób w stadzie, z którego ma zostać wysłana partia drobiu, został zbadany przez urzędowego lekarza weterynarii w okresie 48 godzin poprzedzających wysyłkę i podczas tego badania nie wykazywał żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu;
- 4) nieznajdujących się na obszarze, którego dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowane do drobiu.

2. Wymagań określonych w § 5 nie stosuje się do drobiu, o którym mowa w ust. 1.

§ 11. 1. Wymogów zawartych w § 5–9 oraz § 14–18 nie stosuje się do handlu drobiem i jajami wylęgowymi, jeżeli wysyłka nie przekracza 20 sztuk, pod warunkiem że spełniają one wymagania zawarte w ust. 2.

2. Partie zawierające drób i jaja wylęgowe w liczbie do 20 sztuk, przeznaczone do handlu, powinny pochodzić ze stad:

- 1) które przebywały na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej od wylęgu lub przez okres co najmniej 3 miesięcy poprzedzających wysyłkę;
- 2) w których drób nie wykazywał żadnych objawów uzasadniających podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej drobiu przed wysyłką lub w jej trakcie;
- 3) spełniających wymagania dla szczepień u drobiu, jeżeli zostały zaszczepione, określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 4) niepodlegających nakazom lub zakazom wydanym na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowanych do drobiu;
- 5) nieznajdujących się na obszarze, którego dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, stosowane do drobiu.

3. Wszystkie sztuki drobiu z wysyłanej partii, w miesiącu poprzedzającym wysyłkę, powinny otrzymać ujemne wyniki testów serologicznych na obecność przeciwciał *Salmonella pullorum* i *Salmonella gallinarum*.

4. Testy, o których mowa w ust. 3, są przeprowadzane w sposób określony w załączniku nr 2 w rozdziale III do dyrektywy nr 2009/158/WE.

5. Stado, z którego pochodzą jaja wylęgowe lub pisklęta jednodniowe, powinno zostać poddane testom serologicznym w kierunku *Salmonella pullorum* i *Salmonella gallinarum* na poziomie pozwalającym na wykrycie, z 95% prawdopodobieństwem, 5% drobiu zakażonego w stadzie w okresie 3 miesięcy poprzedzających wysyłkę i powinno otrzymać ujemny wynik tych testów.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do wysyłek zawierających bezgrzebieniowce lub ich jaja wylęgowe.

§ 12. Przy wysyłce drobiu i jaj wylęgowych określonych w § 5 ust. 1, z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, na których stosuje się szczepienia drobiu przeciw rzekomemu pomorowi drobiu, do państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub regionu tego państwa, które posiada, zatwierdzony przez Komisję Europejską, status państwa nieprzeprowadzającego szczepień przeciw rzekomemu pomorowi drobiu, powinny być spełnione następujące wymagania:

- 1) jaja wylęgowe są pozyskane ze stad, które:
  - a) nie są szczepione lub
  - b) są szczepione przy użyciu:
    - szczepionki inaktywowanej lub
    - żywej szczepionki, jeżeli szczepienie to miało miejsce co najmniej na 30 dni przed zebraniem jaj wylęgowych przeznaczonych do wysyłki;
- 2) pisklęta jednodniowe łącznie z pisklętami przeznaczonymi do odnowy stada:
  - a) nie są szczepione przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu,
  - b) pochodzą z:
    - jaj wylęgowych spełniających wymagania określone w pkt 1,
    - zakładu wylęgu drobiu, w którym jaja te były inkubowane w innym czasie i miejscu niż jaja niespełniające wymagań określonych w pkt 1;
- 3) drób hodowlany i drób użytkowy nie mogą być szczepione przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu, ponadto drób ten powinien:
  - a) być odizolowany przez 14 dni przed wysyłką w gospodarstwie albo w stacji kwarantanny pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii, przy czym w okresie 21 dni poprzedzających wysyłkę:
    - drobiu tego nie szczepi się przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu w gospodarstwie pochodzenia lub w stacji kwarantanny,
    - niedopuszczalne jest wprowadzanie na teren gospodarstwa lub stacji kwarantanny drobiu nieprzeznaczonego do wysyłki,
    - w stacji kwarantanny nie przeprowadza się żadnych szczepień,
  - b) w okresie 14 dni poprzedzających wysyłkę mieć przeprowadzone badania serologiczne w celu wykrycia przeciwciał przeciwko wirusowi rzekomego pomoru drobiu i otrzymać ujemny wynik tych badań;
- 4) drób przeznaczony do uboju powinien pochodzić ze stad, które w przypadku gdy:
  - a) nie są szczepione przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu – powinny mieć przeprowadzone, w okresie 14 dni poprzedzających wysyłkę, reprezentatywne testy serologiczne i otrzymać ujemny wynik tych testów,
  - b) są szczepione przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu – powinny mieć przeprowadzony, w okresie 14 dni poprzedzających wysyłkę, test przeprowadzony na reprezentatywnej próbie, w celu wyizolowania wirusa rzekomego pomoru drobiu.

§ 13. Pisklęta jednodniowe i jaja wylęgowe przewozi się w przeznaczonych do tego celu pojemnikach:

- 1) jednorazowych, które po użyciu niszczy się, albo
- 2) wielokrotnego użytku, po ich uprzednim oczyszczeniu i odkażeniu.

§ 14. 1. W pojemnikach, o których mowa w § 13, przewozi się wyłącznie pisklęta jednodniowe lub jaja wylęgowe tego samego gatunku, kategorii i rodzaju drobiu, pochodzące z tego samego zakładu.

2. Na pojemnikach umieszcza się:

- 1) nazwę państwa członkowskiego Unii Europejskiej i region pochodzenia;
- 2) weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu pochodzenia;
- 3) liczbę piskląt lub jaj w pojemniku;
- 4) gatunek drobiu, do którego należą jaja lub pisklęta.

§ 15. 1. Pojemniki, w których przewozi się pisklęta jednodniowe lub jaja wylęgowe, powinny być pogrupowane do transportu w opakowaniach zbiorczych służących do tego celu.

2. Liczbę pojemników oraz ich oznaczenie, o którym mowa w § 14 ust. 2, umieszcza się na opakowaniach zbiorczych.

§ 16. Drób hodowlany i drób użytkowy przewozi się w skrzyniach lub klatkach:

- 1) które zawierają tylko drób tego samego gatunku, kategorii i rodzaju, pochodzący z tego samego zakładu;
- 2) na których umieszcza się weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu pochodzenia.

§ 17. 1. Drób hodowlany i drób użytkowy oraz pisklęta jednodniowe, będące przedmiotem wysyłki, niezwłocznie dostarcza się do zakładu przeznaczenia, przy czym podczas wysyłki drób ten nie powinien mieć kontaktu z innymi ptakami niespełniającymi tych samych wymagań.

2. Drób przeznaczony do uboju, będący przedmiotem wysyłki, niezwłocznie dostarcza się do rzeźni przeznaczenia, przy czym podczas wysyłki drób ten nie powinien mieć kontaktu z innymi ptakami niespełniającymi tych samych wymagań.

3. Drób przeznaczony do odtworzenia zasobów ptactwa łownego, będący przedmiotem wysyłki, niezwłocznie dostarcza się do miejsca przeznaczenia, przy czym podczas wysyłki drób ten nie powinien mieć kontaktu z innymi ptakami niespełniającymi tych samych wymagań.

4. Niedopuszczalne jest przewożenie piskląt jednodniowych i drobiu, o których mowa w ust. 1–3, przez obszar poddany środkom określonym w przepisach o zwalczaniu grypy ptaków oraz o zwalczaniu rzekomego pomoru drobiu, z wyłączeniem przewozów drogą główną lub kolejną.

§ 18. 1. Pojemniki, skrzynie, klatki i opakowania zbiorcze, jeżeli nie są jednorazowego użytku, oraz środki transportu powinny być zaprojektowane w sposób:

- 1) zabezpieczający przed wydostawaniem się odchodów drobiu i minimalizujący możliwość utraty piór przez transportowany drób;
- 2) umożliwiające:
  - a) wzrokową kontrolę drobiu,
  - b) ich oczyszczenie i odkażenie.

2. Pojemniki, skrzynie, klatki i opakowania zbiorcze, jeżeli nie są jednorazowego użytku, oraz środki transportu przed załadunkiem drobiu lub jaj wylęgowych oczyszcza się i odkaża w sposób określony przez urzędowego lekarza weterynarii.

§ 19. 1. Drób i jaja wylęgowe podczas przewozu do miejsca przeznaczenia powinny być zaopatrzone w świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony w załączniku nr 4 do dyrektywy nr 2009/158/WE.

2. Świadectwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) jest podpisane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- 2) jest wystawione w dniu załadunku przesyłki do państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca przeznaczenia;
- 3) jest sporządzone w języku urzędowym lub językach urzędowych państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca wysyłki i państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca przeznaczenia;

- 4) ważne jest przez pięć dni od dnia wystawienia;
- 5) składa się z pojedynczego arkusza;
- 6) jest sporządzone dla jednego odbiorcy;
- 7) jest zaopatrzone w pieczęć i podpis w innym kolorze niż kolor świadectwa.

Rozdział 3

Wymagania weterynaryjne przy przywozie z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych

§ 20. Dopuszcza się przywóz drobiu i jaj wylęgowych z państw trzecich, jeżeli:

- 1) państwa te znajdują się na listach ogłaszanych przez Komisję Europejską;
- 2) państwa te są wolne od grypy ptaków i rzekomego pomoru drobiu lub które, w przypadku gdy nie są wolne od tych chorób, stosują środki określone w przepisach o zwalczaniu grypy ptaków oraz o zwalczaniu rzekomego pomoru drobiu;
- 3) drób i jaja wylęgowe pochodzą ze stad, które spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. UE L 226 z 23.08.2008, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 798/2008”.

§ 21. 1. Każda partia drobiu i jaj wylęgowych powinna być zaopatrzona w wystawiony przez urzędowego lekarza weterynarii państwa trzeciego oryginał świadectwa zdrowia, którego wzór jest określony w rozporządzeniu nr 798/2008.

2. Świadectwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1:

- 1) jest wystawione w dniu załadunku przesyłki do państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca przeznaczenia;
- 2) jest sporządzone w języku urzędowym lub językach urzędowych państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca przeznaczenia;
- 3) poświadczą, że drób i jaja wylęgowe spełniają wymogi niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do przywozu z państw trzecich;
- 4) jest ważne przez pięć dni od dnia wystawienia;
- 5) składa się z pojedynczego arkusza;
- 6) jest sporządzone dla jednego odbiorcy;
- 7) jest zaopatrzone w pieczęć i podpis w innym kolorze niż kolor świadectwa.

§ 22. Drób przeznaczony do uboju pochodzący z państwa trzeciego po przybyciu do państwa członkowskiego Unii Europejskiej miejsca przeznaczenia przewozi się bezpośrednio i bezzwłocznie do rzeźni.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 23. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczególnych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. Nr 219, poz. 2225 i Nr 281, poz. 2792).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. K. Gurbiel*

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA PROWADZENIA ZAKŁADU DROBIU

Rozdział 1

Wymagania weterynaryjne dla zatwierdzenia zakładu drobiu

I. Zakład hodowli zarodowej, zakład reprodukcyjny oraz zakład odchowu drobiu

A. Wymagania dla pomieszczeń zakładu

1. Położenie zakładu oraz układ pomieszczeń w tym zakładzie powinny być zgodne z typem prowadzonej produkcji i zapobiegać przeniesieniu choroby. W przypadku gdy w zakładzie znajduje się kilka gatunków drobiu, zapewnia się wyraźne ich oddzielenie.

2. W pomieszczeniach zakładu zapewnia się warunki higieniczne dostosowane do typu prowadzonej produkcji oraz umożliwia prowadzenie kontroli stanu zdrowia drobiu.

3. Wyposażenie zakładu powinno być zgodne z typem prowadzonej produkcji oraz umożliwiać oczyszczanie i odkażanie pomieszczeń, środków transportu oraz pojemników, skrzynek, klatek i opakowań zbiorczych przeznaczonych do przewozu drobiu i jaj.

B. Wymagania dla hodowli

1. Przy hodowli drobiu zapewnia się spełnienie następujących wymagań:

- 1) nie wprowadza się nowej partii drobiu do stada już hodowanego (zasada hodowli zamkniętej);
- 2) pomieszczenia zakładu przed każdym umieszczeniem w nim drobiu:
  - a) opróżnia się całkowicie z drobiu,
  - b) oczyszcza się i odkaża.

2. W zakładzie hodowli zarodowej, zakładzie reprodukcyjnym i zakładzie odchowu drobiu powinien znajdować się wyłącznie drób:

- 1) z tego samego zakładu lub
- 2) z innych zatwierdzonych zakładów hodowli zarodowej, zakładów reprodukcyjnych, zakładu odchowu drobiu lub
- 3) przywieziony z państw trzecich po spełnieniu wymagań określonych w rozdziale 3 rozporządzenia.

3. W zakładzie powinny być przestrzegane zasady higieny; osoby w nim zatrudnione powinny nosić obuwie i ubrania robocze, a osoby odwiedzające – ubrania ochronne.

4. Budynki i wyposażenie zakładu utrzymuje się w dobrym stanie technicznym.

5. Jaja muszą być:

- 1) zbierane przynajmniej raz dziennie, jak najszybciej po ich zniesieniu;
- 2) bezzwłocznie oczyszczone i odkażone, chyba że odkażanie ma miejsce w zakładzie wylęgu drobiu w tym samym państwie członkowskim;
- 3) umieszczone w nowym lub czystym i odkażonym opakowaniu.

6. W zakładzie prowadzi się dokumentację dla każdego stada, którą przechowuje się przez co najmniej 2 lata od dnia rozdysponowania stada.

7. Dokumentacja, o której mowa w ust. 6, zawiera informacje o:

- 1) dacie przywozu do zakładu i wywozu z zakładu drobiu i jaj;
- 2) wynikach wylęgu;
- 3) zachorowalności i śmiertelności drobiu z określeniem ich przyczyn;
- 4) wykonywanych laboratoryjnych badaniach diagnostycznych i ich wynikach;
- 5) miejscu pochodzenia drobiu, firmie lub nazwie producenta i adresie, a w przypadku osoby fizycznej o jej imieniu, nazwisku oraz miejscu zamieszkania i adresie;
- 6) miejscu przeznaczenia jaj lub drobiu.

II. Zakład wylęgu drobiu

1. Wylęg drobiu prowadzi się w budynku lub jego części.

2. Budynek, w którym prowadzi się wylęg drobiu, powinien:

- 1) znajdować się na terenie ogrodzonym;
- 2) być zabezpieczony przed dostępem z zewnątrz ptaków, gryzoni i owadów;
- 3) być utrzymywany w dobrym stanie technicznym.

3. Budynki, w których prowadzi się wylęg drobiu, powinny być wyraźnie oddzielone od budynków, w których odbywa się chów i hodowla drobiu.

4. Na terenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, wyznacza się miejsce przeznaczone do:

- 1) mycia i odkażania środków transportu;
- 2) przechowywania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego z cyklu produkcyjnego przed ich wywozem.

5. W zakładzie wylęgu drobiu zapewnia się:

- 1) oświetlenie naturalne lub sztuczne;
- 2) bieżącą wodę nadającą się do spożycia przez ludzi;
- 3) instalację kanalizacyjną;
- 4) sprawną wentylację.

6. W zakładzie wylęgu drobiu:

- 1) powierzchnia podłóg, ścian, drzwi i okien powinna być wykonana z materiałów nieprzepuszczalnych, nienasiąkliwych i łatwo zmywalnych;
- 2) urządzenia i sprzęt używany do wylęgu drobiu powinny być wykonane z materiału wodoodpornego i posiadać gładkie powierzchnie.

7. W zakładzie wylęgu drobiu wyodrębnia się pomieszczenia przeznaczone do:

- 1) przyjmowania, segregowania i magazynowania jaj wylęgowych;
- 2) odkażania jaj wylęgowych;
- 3) inkubacji jaj wylęgowych;
- 4) klucia piskląt;
- 5) brakowania, segregowania, szczepienia, seksowania, magazynowania i wydawania piskląt.

8. Układ pomieszczeń w zakładzie wylęgu drobiu:

- 1) dostosowuje się do jednokierunkowego cyklu produkcyjnego, podczas którego każda partia jaj wylęgowych, a następnie partia wyklutych z tych jaj piskląt jest przemieszczana kolejno przez pomieszczenia wymienione w ust. 7;
- 2) powinien uniemożliwiać kontakt przyjmowanych jaj wylęgowych z wydawanymi pisklętami.

9. Do wylęgu mogą być przeznaczone jaja wylęgowe, które pochodzą z:

- 1) zakładów hodowli zarodowej;
- 2) państw trzecich, jeżeli spełniają wymagania dla przywozu jaj wylęgowych.

10. W zakładzie wylęgu drobiu powinny być przestrzegane zasady higieny; osoby w nim zatrudnione powinny nosić obuwie i ubrania robocze, a osoby odwiedzające – ubrania ochronne.

11. Odkażeniu podlegają:

- 1) jaja:
  - a) w okresie pomiędzy ich dostarczeniem do zakładu wylęgu drobiu a nałożeniem do wylęgu lub
  - b) przed wysyłką do handlu lub wywozu do państwa trzeciego, chyba że były one wcześniej odkażone w zakładzie hodowli zarodowej miejsca pochodzenia;
- 2) inkubatory;
- 3) klujniki i ich sprzęt, po wylęgu każdej nałożonej partii jaj.

12. Odkażanie, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, przeprowadza się przed każdym nałożeniem jaj.

13. W celu oceny stanu sanitarnego wylęgu pobiera się:

- 1) wymazy powierzchniowe z podłogi i ścian pomieszczeń, o których mowa w ust. 7 pkt 5, oraz powierzchni wewnętrznej każdej komory lęgowej i klujnikowej,
- 2) puch z komory klujnikowej

– do badań w laboratoriach, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278).

14. W zakładzie wylęgu drobiu prowadzi się kartę wylęgu drobiu zawierającą informacje dotyczące każdej partii jaj wylęgowych umieszczonych w komorze lęgowej, w tym:

- 1) firmę lub nazwę producenta jaj wylęgowych, jego siedzibę i adres oraz oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności, a w przypadku osoby fizycznej – jej imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres;
- 2) datę dostarczenia jaj do zakładu wylęgu drobiu;
- 3) liczbę wylężonych piskląt;
- 4) zaobserwowane nieprawidłowości;
- 5) wyniki badań laboratoryjnych;
- 6) informacje odnośnie przeprowadzanych szczepień;
- 7) liczbę i przeznaczenie jaj niewylężonych;
- 8) miejsce przeznaczenia piskląt.

15. Kartę wylęgu drobiu prowadzi się oddzielnie dla jaj wylęgowych pochodzących z poszczególnych stad drobiu i przechowuje się przez 2 lata od dnia dokonania w niej wpisu.

Rozdział 2

Szczegółowe warunki, po zaistnieniu których wydaje się decyzje: nakazującą usunięcie uchybień, nakazującą wstrzymanie działalności zakładu lub zakazującą prowadzenia zakładu

1. Decyzję nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie wydaje się – w przypadku niespełnienia wymagań określonych rozdziale 1.

2. Decyzję nakazującą wstrzymanie działalności zakładu do czasu usunięcia uchybień wydaje się:

- 1) w przypadku, gdy wymagania określone w rozdziale 1 nie są spełniane;
- 2) do czasu zakończenia badania, w przypadku gdy:
  - a) w zakładzie podejrzewa się wystąpienie grypy ptaków lub rzekomego pomoru drobiu,
  - b) zakład otrzymał drób lub jaja wylęgowe z zakładu, w którym wystąpiło podejrzenie lub w którym stwierdzono grypę ptaków lub rzekomy pomór drobiu,
  - c) w wyniku kontaktu między zakładem i ogniskiem grypy ptaków lub rzekomego pomoru drobiu mogło nastąpić przeniesienie zakażenia;
- 3) do czasu wykonania nowych testów, jeżeli wyniki kontroli przeprowadzonej zgodnie z wymaganiami określonymi w rozdziale 1 oraz w załączniku nr 2 do dyrektywy nr 2009/158/WE rozdziale III części A i B, dla zakażenia *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Salmonella arizonae*, *Mycoplasma gallisepticum* czy *Mycoplasma meleagridis*, uzasadniają podejrzenie zakażenia;
- 4) do czasu zastosowania odpowiednich środków wymaganych przez powiatowego lekarza weterynarii, w przypadku gdy zakład nie spełnia wymagań określonych w rozdziale 1 oraz w załączniku nr 2 do dyrektywy nr 2009/158/WE rozdziale III części A i B.

3. Decyzję zakazującą prowadzenia zakładu wydaje się w przypadku:

- 1) wystąpienia w zakładzie grypy ptaków lub rzekomego pomoru drobiu;
- 2) gdy drugi test potwierdzi obecność zakażenia *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Salmonella arizonae*, *Mycoplasma gallisepticum* czy *Mycoplasma meleagridis*;
- 3) nieusunięcia uchybień określonych w decyzji powiatowego lekarza weterynarii.

4. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 3, została wydana z powodu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 – zakład może zostać ponownie zatwierdzony po upływie 21 dni od dnia przeprowadzenia oczyszczenia i odkażania po zabiciu wszystkich sztuk drobiu w ognisku choroby.

5. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 3, została wydana z powodu zakażenia wywołanego przez:

- 1) *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum* lub *Salmonella arizonae* – zakład może zostać ponownie zatwierdzony, jeżeli otrzymano ujemne wyniki w 2 testach:
  - a) w odstępie co najmniej 21 dni i
  - b) po odkażeniu przeprowadzonym w tym zakładzie po zabiciu wszystkich sztuk drobiu;
- 2) *Mycoplasma gallisepticum* lub *Mycoplasma meleagridis* – zakład może zostać ponownie zatwierdzony, jeżeli otrzymano ujemne wyniki w 2 testach wykonanych w odstępie co najmniej:
  - a) 60 dni na całym stadzie lub
  - b) 21 dni po odkażeniu przeprowadzonym w tym zakładzie po zabiciu wszystkich sztuk drobiu.

6. W przypadku gospodarstw, w których znajdują się dwa lub więcej oddzielne stada, powiatowy lekarz weterynarii może nie wydawać decyzji, o której mowa w ust. 2, w stosunku do zdrowych stad w gospodarstwie zarażonym, jeżeli urzędujący lekarz weterynarii potwierdzi, że:

- 1) stada te są utrzymywane i karmione w oddzielnych pomieszczeniach dostosowanych do struktury i wielkości tych stad;
- 2) czynności tam wykonywane uniemożliwiają przenoszenie się chorób z jednego stada do drugiego.

WYMAGANIA DLA SZCZEPIEŃ U DROBIU

1. Szczepionki używane do szczepienia drobiu lub drobiu hodowlanego muszą posiadać pozwolenie na dopuszczenie do obrotu, wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.¹⁾).

2. Przy stosowaniu szczepionek przeciwko dowolnemu serotypowi *Salmonelli* muszą być spełnione następujące wymagania:

- 1) programy szczepień należy prowadzić tak, aby nie kolidowały z badaniami serologicznymi wykonywanymi w zakładzie oraz aby nie dawały wyników fałszywie dodatnich;
- 2) szczepionki zawierające żywe szczepy *Salmonelli* nie mogą być stosowane w ramach prowadzonych programów kontroli występowania chorób:
  - a) w przypadku drobiu hodowlanego lub drobiu użytkowego w okresie reprodukcji lub nieśności, chyba że wykazano, że ich stosowanie jest bezpieczne i zostały one dopuszczone do obrotu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne,
  - b) jeśli producent szczepionki nie przedstawi właściwej metody rozróżniania bakteriologicznego dzikich szczepów *Salmonelli* od szczepów szczepionkowych.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 92, poz. 753, Nr 95, poz. 788 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 78, poz. 513 i Nr 107, poz. 679, z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 82, poz. 451, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657 i Nr 122, poz. 696, z 2012 r. poz. 1342 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 1245.